

اخبار کارگری

سرگردانی هزاران کارگر در برزخ بی قانونی دولت

اگر زباغ رعیت، ملک خورد سببی...

نسرین هزاره مقدم

«قرار بود اجاره خانه فقط ۲۵ درصد زیاد شود اما می بینیم ۲۵۰ درصد افزایش یافته است». این تیترا اصلی برخی رسانه‌ها در روزهای گذشته بود که فقط یک نمونه از افزایش هزینه‌های زندگی در دو ماه نخستین سال ۱۴۰۱ است.

اگر محاسبات مستقلى و دقیقى روی سید معیشت خانوارهای کارگری صورت بگیرد، افزایش چند میلیون تومانی هزینه‌ها نسبت به اسفند سال ۱۴۰۰ دور از انتظار نخواهد بود. در این شرایط دولتی که خود دردی ماه سال قبل، پای سید معیشت حدوداً ۹ میلیون تومانی را امضا کرده، حالا در پانزدهم اردیبهشت با صدور یک بخشنامه سراسری، بنیان‌های اساسی حقوق کار را نشانه رفته است. چرا باید دستمزد صدها هزار کارگر شاغل در نهادهای دولتی و عمومی که بیمه‌شده هستند، تامین اجتماعی و تحت شمول قانون کار هستند، برخلاف مصوبات شورای عالی کار فقط ۱۰ درصد زیاد شود؟

در حالت کلی، دو صندوق بازنشستگی پایه در کشور داریم؛ صندوق بازنشستگی کشوری و صندوق تأمین اجتماعی. بیمه‌شدگان صندوق کشوری شمول قانون مدیریت خدمات کشوری و کارمندان هستند در حالی که بیمه‌شدگان تأمین اجتماعی، مشمول قانون کار بوده و کارگر محسوب می‌شوند. هر کدام از این قوانین بالادستی ناظر بر شرایط شغلی میلیون‌ها نفر است که یکی از مهم‌ترین عناصر در وضعیت شغلی «دستمزد» است. ماده ۴۱ قانون کار ناظر بر افزایش دستمزد بیش از ۱۴ میلیون کارگر شاغل در بخش‌های مختلف اقتصاد (دولتی، خصوصی و عمومی) است. این ماده تأکید دارد باید دستمزد به گونه‌ای

تعیین شود که بتوانند از پس افزایش هزینه‌های زندگی یک خانوار متوسط بر بیایند. حال آنکه تنها سبب معیشت واقعی، بلکه سبب معیشت حداقلی و تنزل یافته شورای عالی کار نیز ملاک تعیین دستمزد قرار نگرفته و علاوه بر آن، حمله به مصوبات مزدی شورای عالی کار، در سطوح مختلف جریان یافته که در آمد باید دقیقاً برابر با افزایش حقوق کارفرمای کشور حاضر نشده افزایش ۵۷۴ درصدی مزد کارگران حداقل بگیر و افزایش ۳۸ درصدی مزد کارگران سایر سطوح را به رسمیت بشناسد. تبصره ۲ بند ۳ تصویب‌نامه شماره ۲۱۴۸۷ مورخ پانزدهم اردیبهشت هیات وزیران، افزایش مزد تمام کارکنان زیرمجموعه نهادهای شرکت‌های دولتی (از جمله تهیه و تولید و ایمنی و ایمنی بدون در نظر گرفتن صندوق بیمه‌ای در نظر گرفته است. این بخشنامه که کارگران و کارمندان را در یک ظرف ریخته و تمام تمایزات شغلی و قانونی را از میان برداشته، شمول گسترده‌ای پیدا کرده تا جایی که حتی شهرداری‌ها به عنوان نهاد عمومی و غیردولتی به سازمان برنامه و بودجه تاسی کرده و اعلام کرده‌اند حقوق کارگران فقط ۱۰ درصد بادی می‌شود. کارگران وزارت نیرو، مخابرات و واحدهای تولیدی

تصویب‌نامه پانزدهم اردیبهشت هیات وزیران، افزایش مزد تمام کارکنان زیرمجموعه نهادهای شرکت‌های دولتی را بدون در نظر گرفتن صندوق بیمه‌ای و قانون تحت شمول، فقط ۱۰ درصد در نظر گرفته است

۲۰۰ هزار کارگر در معرض خطر بی عدالتی
بررسی آخرین آمار و اطلاعات کارکنان دستگاه‌های اجرایی (مشمول و غیرمشمول قانون مدیریت خدمات کشوری) بر اساس وضعیت استخدامی آنها که مربوط به سال ۹۸ است، نشان می‌دهد که از مجموع حدود دو میلیون کم‌درآمد باید دقیقاً برابر با افزایش حقوق کارمندان یقه سفید باشد!

دولت خوب، دولت بد
با تصویب افزایش ۵۷۴ درصدی حداقل دستمزد در شورای عالی کار، سخنگویان سرمایه‌داری، بلندگوی مخالفت یا دستمزد را دست گرفتند و تا جایی که می‌توانستند افزایش مزد را مخرب معرفی کرده و مدعی شدند این افزایش منجر به تعدیل می‌شود اما وقتی مشخص شد تعدیلی در کار نیست و تورم و افزایش نرخ کالاهای اساسی نیز هیچ ربطی به دستمزد کارگران ندارد، باز هم کوتاه نیامند. در این مرحله مخالفت با دستمزد، منادیان دیگری پیدا کرد. به گفته «علی خدایی» عضو کارگری شورای عالی کار تا حالا فکر می‌کردیم کارفرمایان با افزایش دستمزد مخالفت، حالا متوجه شدیم دولت و سازمان برنامه و بودجه بزرگ‌ترین مخالف افزایش مزد کارگران است. آمار دقیق و به‌روزی از تعداد کارگران مشمول قانون کار در زیرمجموعه دولت در دست نیست اما با این بخشنامه جدید، همه کارگران واحدهایی که از خصوصی‌سازی به ستوه آمده‌اند و می‌خواهند به دولت بازگردند، نگران آینده شده‌اند. کارگران دولت از این پس دیگر «کارگر» نیستند و یک کارگر معدن چون برای دولت کار می‌کند، مزدش فقط ۱۰ درصد زیاد می‌شود آن هم در شرایطی که حتی افزایش ۵۷ درصدی یا بالاتر از آن هم کفاف افزایش هزینه‌های زندگی رانمی‌دهد.

دولتی از جمله کارگران چندین معدن زغال سنگ در کشور، برای اولین بار شاهد بخشنامه‌ای دولتی هستند که اساس و ماهیت تهنات‌ها سه‌جانبه کشور یعنی «شورای عالی کار» را زیر سوال برده است. تا پیش از امسال هرگز سابقه نداشته که حقوق کارگر را دولت تعیین کند و مدعی شود افزایش مزد کارگران کم‌درآمد باید دقیقاً برابر با افزایش حقوق کارمندان یقه سفید باشد!

استقبال می‌کنیم. همه امتیازات کارمندان را به کارگران هم بدهید، بعد بگویید مزد فقط ۱۰ درصد زیاد شود! نمی‌توان همیشه کارگر بود اما وقتی پای حقوق و عیدی می‌رسد، کارمند شد وقتی در سال‌های قبل افزایش‌های آن چنانی در حق کارمندان دولت اتفاق افتاد، به اینها گفتند شما کارگرید و مشمول نمی‌شوید اما امسال آمده‌اند و می‌گویند مزد همه ۱۰ درصد زیاد شود. این سیاست یک بام و دو هوا هیچ توجیهی ندارد.

بدعتی غیر قانونی و خطرناک در زمینه دستمزد

نماینده کارگران در شورای عالی کار تأکید می‌کند: طبق قانون افزایش دستمزد کلیه کارکنان و کارگران مشمول قانون کار، تابع مصوبات شورای عالی کار است و این رویه سالیان سال است که اجرامی می‌شود. متأسفانه امسال برای اولین بار دچار یک بدعت شده‌ایم. ابتدا در لایحه بودجه افزایش مزد کارگران دولت را ۱۰ درصد گنجانده که با غفلت نمایندگان کارگری در مجلس رای هم آورد. در شورای نگهبان برای اثر پیگیری‌ها این مساله به دلیل تغییر باقانون مادر رد شد. در برگشت از شورای نگهبان، این بند در مجلس حذف شد و کارگران دوباره مشمول قانون کار شدند اما دوباره بخشنامه پانزدهم اردیبهشت دولت، کارگران دولت را مشمول افزایش ۱۰ درصدی مزد کرده است. این تصویب‌نامه نه تنها مغایر با قانون کار است بلکه با رویه‌های قانون گذاری کشور هم تغایر دارد چرا که مجوز قانون بودجه را هم ندارد.

به گفته خدایی، امسال برای اولین بار در تاریخ تعیین دستمزد این خوددولت و نهادهای عمومی غیردولتی هستند که در مقابل تصمیم نهادهای سه‌جانبه شورای عالی کار ایستاده‌اند و به رغم گذشت دو ماه از سال و در حین یک جراحی اقتصادی که جامعه نیاز به آرامش دارد، قصد تخریب این نهاد و تصمیمات آن را دارند.

بی قانونی به شهرداری هم رسید
در روزهای اخیر، نهادهای عمومی مثل شهرداری‌ها نیز در مخالفت با دستمزد موضوع گرفته‌اند. همین مساله موجب اعتراض رانندگان برخی خطوط در پایتخت شده و بعد از اعتراضات کارگران، رقم‌هایی برای افزایش مزد کارگران از سوی شهرداری مطرح شد که هیچ کدام از این اعداد و ارقام هیچ اضافه‌کاری‌های آن چنانی و پاداش قابل توجه بگیرند یا اینکه به قانون تمکین کنید و حقوق کارگران را درست و قانونی بپردازید. وی تأکید می‌کند: تهناد صورتی که دولت کارگران را تحت پوشش صندوق کشوری و تعدیل به کارمند کننده می‌تواند دستمزد آنها را با بخشنامه دولتی تعیین کند. البته ما از این یکسان‌سازی

خدایی: ادعای شد کارگاه‌های کوچک توان پرداخت مزد ۱۴۰۱ را ندارند. چطور شد که عدم پرداخت به دولت رسید؟ مشخص است تأکید بر کارگاه‌های کوچک فقط بهانه‌ای بوده تا کار سطوح بالاتر بامزد کارگران مخالفت کنند

حال شهرداری‌ها نمی‌شود. هر جا قرار باشد شهرداری‌ها مشمول شوند، نیاز به ذکر نام دارد و در تصویب‌نامه دولت اصلاً نامی از شهرداری‌ها نیست. واقعاً تعجب می‌کنیم از این رفتارها که هم بی قانونی است و هم مثل مساله شهرداری‌ها از بی قانونی نیز فراتر رفته است. بزرگ‌نمایی دستمزد کارگران در نهادهای دولتی به واقع موجب تعجب و انتقاد کارگران شده است. ابتدا ادعا می‌کردند کارگاه‌های کوچک توان پرداخت مزد ۱۴۰۱ را ندارند، چطور شد که عدم پرداخت به دولت رسید؟ حالا مشخص شد که تأکید بر کارگاه‌های کوچک فقط بهانه‌ای بوده تا در سطوح بالاتر بامزد کارگران مخالفت کنند.

«دیوان عدالت» به وظیفه قانونی خود عمل کند

خدایی تأکید می‌کند: برخلاف آقایان که پایبندی به قانون ندارند، ما متکی و پایبند به قانونیم. ماه قانون عمل می‌کنیم و از مسیر قانونی مساله را دنبال می‌کنیم. شکایت‌هایمان در دیوان عدالت اداری ثبت شده و از طریق قانون این بخشنامه را باطل خواهیم کرد. در روزهای اخیر، کارگران نهادهای مختلف از جمله کلاهدز، ده‌ای وزارت نیرو، دسته دسته به دیوان عدالت مراجعه کرده‌اند و شکایت خود از بخشنامه دولت را ثبت کرده‌اند. این کارگران به درستی خواستار ابطال مصوبه پانزدهم اردیبهشت دولت هستند. یادمان نرفته که سال‌هاست نمایندگان سودجویان و حداکثر خواهان، به دنبال رسمیت بخشیدن به مقوله‌های غیرقانونی مثل مزد توافقی و مزد شناور هستند. اگر بخشنامه دولت باطل نشود و بیش از ۲۰۰ هزار کارگر برای اولین بار بعد از ۴۰ سال، از افزایش مزدی شورای عالی کار محروم شوند، راه برای به کرسی نشاندن این نظریات تعدیلی هموار خواهد شد. دور نخواهد بود که گروه‌های سودجوی بسیاری به میدان بیایند و بگویند حالا که دولت به کارگران خود مزد قانونی نمی‌دهد، ما چرا باید حقوق کارگران را بپردازیم؟

افزایش حقوق همه کارگران باید مصوبه شورای عالی کار باشد. محجوب در پایان افزود: امیدواریم هر چه زودتر افزایش حقوق بازنشستگان را ابلاغ کنند چرا که روز به روز ارزش پول از بین می‌رود و حتی پرداخت مابه‌التفاوت نیز نمی‌تواند خسارتی که در این مدت به کارگران رسیده را جبران کند.

دبیر کل خانه کارگر:

دولت حقوق بازنشستگان را گروگان گرفته است

دبیر کل خانه کارگر گفت: آنها که مخالف افزایش دستمزد بازنشستگان هستند، انگار تصور می‌کنند قدرت خرید اضافی به مردم تزریق شده در حالی که افزایش یارانه‌ها نرخ تورم را بالا برده است. به گزارش ایلنا، علیرضا محجوب در جلسه همدانیشی بازنشستگان با بیان اینکه از ابتدا در مورد افزایش حقوق بازنشستگان در تأمین اجتماعی مناقشات وجود داشت، گفت: در آن زمان به خاطر اینکه در بودجه عنوان شده بود «سازمان تأمین اجتماعی، نیروهای مسلح» به خاطر ویرگول اشتباه، می‌گفتند منظور بودجه، تأمین اجتماعی و نیروهای مسلح است و ما می‌گفتیم منظور سازمان تأمین اجتماعی

نیروهای مسلح است. در نهایت از مجلس سوال پرسیده شد و موضوع در تأمین اجتماعی حل شده و قرار شد طبق ماده ۹۶ و ۱۱۱ قانون تأمین اجتماعی مبنای افزایش حقوق بازنشستگان همان مصوبه شورای عالی کار باشد. وی ادامه داد: با این پرسه‌طولانی‌ای که گذشت، امید داریم دولت بلافاصله افزایش حقوق بازنشستگان را ابلاغ کند چون معمولاً پیش‌نهادهای هیات مدیره تأمین اجتماعی بلافاصله مورد تأیید دولت قرار می‌گیرد. امسال هم تأمین اجتماعی سعی کرد تا افزایش حقوق را تا پایان فروردین تعیین تکلیف کند اما متأسفانه در هیات دولت حرف‌هایی زده شد و موضوع مجدداً به کمیسیون اجتماعی ارجاع داده شد. محجوب گفت: آنچه در مورد دستمزد

دبیر کل خانه کارگر گفت: آنها که مخالف افزایش دستمزد بازنشستگان هستند، انگار تصور می‌کنند قدرت خرید اضافی به مردم تزریق شده در حالی که افزایش یارانه‌ها نرخ تورم را بالا برده است. به گزارش ایلنا، علیرضا محجوب در جلسه همدانیشی بازنشستگان با بیان اینکه از ابتدا در مورد افزایش حقوق بازنشستگان در تأمین اجتماعی مناقشات وجود داشت، گفت: در آن زمان به خاطر اینکه در بودجه عنوان شده بود «سازمان تأمین اجتماعی، نیروهای مسلح» به خاطر ویرگول اشتباه، می‌گفتند منظور بودجه، تأمین اجتماعی و نیروهای مسلح است و ما می‌گفتیم منظور سازمان تأمین اجتماعی

خبر